

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

cu privire la crearea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare

În temeiul prevederilor art. 7 litera e) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Instituția Publică „Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova” se reorganizează prin transformare în Agenția de Îmbunătățiri Funciare.

2. Se aprobă:

1) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare, conform anexei nr.1;

2) Structura organizatorică a Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare, conform anexei nr. 2;

3) Organigrama Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare, conform anexei nr.3.

3. Se stabilește efectivul-limită al Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare în număr de 19 unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform legislației în vigoare.

4. Ministerul Mediului în termen de trei luni va elabora și prezenta Guvernului proiectul hotărîrii Guvernului privind transmiterea bunurilor imobile proprietate publică a statului din componența infrastructurii hidrotehnice din cadrul sistemelor de irigare/desecare, din administrarea Ministerului Mediului (gestiunea Agenției „Apele Moldovei”) în administrarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (gestiunea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare).

5. Ministerul Mediului în termen de trei luni de comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Națională de Îmbunătățiri

Funciare vor institui comisiile de transmitere a bunurilor imobile proprietate publică a statului din componența infrastructurii hidrotehnice din cadrul sistemelor de irigare/desecare în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015.

6. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va elabora și prezenta Guvernului spre aprobare Metodologia de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare;

7. Agenția Servicii Publice va opera gratuit modificările necesare în documentele cadastrale, la cererea titularului de drept, în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri.

8. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

9. Se modifică unele Hotărâri de Guvern conform anexei nr. 4.

10. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
Ministrul agriculturii
și industriei alimentare**

Vladimir BOLEA

Ministrul mediului

Iordanca-Rodica Iordanov

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

REGULAMENT
cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea
Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare (în continuare – *Regulament*) reglementează statutul juridic, misiunea, domeniile de activitate, funcțiile de bază, atribuțiile principale și drepturile acesteia, precum și organizarea activității acesteia.

2. Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (în continuare – *Agenție*) este autoritate administrativă din sfera de competență a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare – *Minister*), responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul îmbunătățiri funciare.

3. Agenția este persoană juridică de drept public, dispune de denumire proprie, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale, precum și de alte atribute specifice autorităților publice, stabilite în legislație. Sediul Agenției este stabilit în mun. Chișinău.

4. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a Agenției se efectuează din contul bugetului de stat.

5. În activitatea sa, Agenția se conduce de Constituția și legile Republicii Moldova, decretele Președintelui Republicii Moldova, ordonanțele, hotărârile și dispozițiile Guvernului, alte acte normative, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, ordinele și dispozițiile ministrului agriculturii și industriei alimentare, precum și de prezentul Regulament.

II. MISIUNEA, DOMENIILE DE ACTIVITATE, FUNCȚIILE
DE BAZĂ, ATRIBUȚIILE PRINCIPALE ȘI DREPTURILE
AGENȚIEI

6. Agenția are misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniul îmbunătățiri funciare (*conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor, hidroameliorației*).

7. Agenția realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament în următoarele domenii de activitate:

- 1) în domeniul conservării, ameliorării și sporirii fertilității solurilor;
- 2) în domeniul hidroameliorației.

8. Funcțiile de bază ale Agenției sunt:

1) asigurarea implementării documentelor de politici publice și a actelor normative din domeniul îmbunătățiri funciare;

2) asigurarea durabilității investițiilor în domeniul îmbunătățiri funciare;

3) acordarea suportului tehnic Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la fundamentarea proiectelor de documente de politici publice și de acte normative în domeniul îmbunătățiri funciare;

4) monitorizarea și supravegherea infrastructurii de îmbunătățiri funciare.

5) elaborarea studiilor, proiectelor, programelor de cercetare și propunerilor anuale pentru investiții în reabilitarea infrastructurii de irigații și/sau desecare aflate în proprietatea statului existente, sau execută noi amenajări și supraveghează realizarea acestor lucrări de investiții, precum și propuneri la elaborarea politicilor sectoriale;

6) organizează și participă la activități de cooperare tehnico-economică internațională în domeniul îmbunătățirilor funciare;

9. Agenția are următoarele atribuții principale:

1) în domeniul conservării, ameliorării și sporirii fertilității solurilor;

a) asigură implementarea politicilor statului privind conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor;

b) acordă asistență metodologică deținătorilor de terenuri pentru elaborarea proiectelor de îmbunătățiri funciare privind conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor;

c) elaborează și aprobă acte normative (instrucțiuni, regulamente, ghiduri etc.) pentru implementarea politicilor privind conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor;

d) examinează și coordonează documentația de proiect la obiectele ce țin de conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor, implementate pe infrastructura proprietate a statului sau cu suportul financiar de la bugetul de stat;

e) întocmește și aprobă anual calendarul activităților ce urmează a fi întreprinse întru executarea acțiunilor (măsurilor), stabilite în documentele de politici din domeniul îmbunătățiri funciare, coordonat cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;

f) colectează semestrial de la autoritățile/instituțiile publice responsabile de stimularea acțiunilor stabilite în documentele de politici în domeniul îmbunătățiri funciare, date privind indicatorii de rezultat;

g) întocmește și prezintă semestrial și anual Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare raportul privind analiza realizării obiectivelor, măsurilor și gradul de atingere a indicatorilor de monitorizare, stabiliți în documentele de politici în domeniul îmbunătățiri funciare;

h) colaborează cu organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități publice soluționarea problemelor ce țin de domeniul respectiv;

i) participă la examinarea perimetrelor terenurilor pe care urmează a fi implementate proiecte de îmbunătățiri funciare;

j) elaborează, aprobă și implementează anual planul de acțiuni cu privire la instruirea/mediatizarea deținătorilor de terenuri agricole privind politicile și actele normative din domeniul îmbunătățiri funciare;

k) asigură implementarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare ce țin de prevenirea și combaterea eroziunii solului (eoliene și hidrice) pe terenuri agricole afectate de eroziune de suprafață și în adâncime, ameliorarea chimică a solurilor pe terenuri agricole cu soluri salinizate-solonețizate (semihidromorfe și hidromorfe), conservarea și sporirea fertilității solurilor și supravegherea realizării acestor lucrări de investiții realizate din bugetul de stat.

l) asigură procesul de evaluare finală a proiectelor investiționale de îmbunătățiri funciare stimulate din contul bugetului de stat;

m) elaborează tarifele pentru serviciile de îmbunătățiri funciare;

n) realizează monitoringul infrastructurii de îmbunătățiri funciare din contul bugetului de stat.

2) în domeniul hidroameliorației

a) asigură implementarea politicilor statului în domeniul hidroameliorației;

c) exploatarea, întreținerea și reparația sistemelor de irigare și/sau desecare din domeniul public al statului, cu excepția celor preluate în comodat de către asociațiile utilizatorilor de apă la irigare;

d) asigură executarea lucrărilor de reabilitare a sistemelor de irigare și/sau desecare aflate în administrare, proprietate publică a statului;

e) asigură procesul de recepționare, evaluare a proiectelor investiționale în reabilitarea sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului;

f) acordă asistență și consultanță și gestionează procesul de transmitere în folosință a bunurilor către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.

g) prestează servicii către Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații și alte persoane fizice și juridice;

h) monitorizează și supraveghează patrimoniului hidrotehnic și exploatarea sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului transmise în comodat către Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații;

i) colectează și prezintă Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare informația privind irigarea terenurilor agricole din sistemelor de irigare proprietate publică a statului și sistemele de irigare (irigarea la scară mică) de către Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații, persoane fizice și juridice;

j) întocmește și pune în aplicare planuri anuale de exploatare, întreținere și reparații la Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații și alte persoane fizice și juridice și pentru infrastructura de irigații și/sau desecare aflate în proprietatea statului, cu excepția celor preluate în comodat de către asociațiile utilizatorilor de apă la irigare;

d) examinează și coordonează documentația de proiect din domeniu, implementate pe infrastructura de irigații și/sau desecare aflate în proprietatea statului, sau cu suportul financiar de la bugetul de stat;

k) monitorizează implementarea proiectelor investiționale de reabilitare, modernizare, extindere a sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului la Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații;

l) inventariază anual sistemele de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului și ține evidența acestora;

o) asigură cu pază și protecție infrastructura la sistemele centralizate de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului, administrate, cu excepția Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații;

p) monitorizează permanent starea tehnică a sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului, aflate în administrare și transmise în comodat Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații conform legislației în vigoare;

q) coordonează și acordă suport metodologic personalului tehnic ce ține de exploatarea, întreținerea și reparația sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului;

r) avizează documentația tehnică, la proiectele investiționale de reabilitare, modernizare, extindere a sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului, și verifică derularea și recepționarea lucrărilor, potrivit legii;

s) organizează și desfășoară acțiuni de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și a accidentelor la construcțiile hidrotehnice;

t) ținerea și administrarea registrelor de specialitate.

3) alte atribuții ce reiese din funcțiile de bază:

1) asigurarea alimentării cu apă a activităților agricole și industriale, prin sistemele centralizate de irigații aflate în administrarea sa, în condițiile legii;

2) prestarea de servicii de îmbunătățiri funciare către organizații, federații și alte persoane fizice și juridice;

3) cooperarea internațională, în limitele împuternicirii acordate de minister;

4) desfășurarea altor activități de interes public prevăzute de legislație.

III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII AGENȚIEI

11. Agenția este condusă de director, numit sau eliberat din funcția publică, în condițiile legii, de către ministrul agriculturii și industriei alimentare.

12. Directorul este asistat de un director adjunct numit sau eliberat din funcția publică de către ministrul agriculturii și industriei alimentare.

13. Directorul Agenției îndeplinește următoarele atribuții:

1) organizează și conduce activitatea Agenției;

2) coordonează și controlează activitatea structurilor Agenției;

3) poartă răspundere personală, în fața ministrului, pentru realizarea misiunii și îndeplinirea funcțiilor Agenției;

4) organizează și implementează sistemul de control intern managerial, precum și poartă răspundere managerială pentru administrarea bugetului Agenției și a patrimoniului public aflat în gestiune;

5) stabilește atribuțiile directorului adjunct al Agenției;

6) semnează actele pe subiectele ce țin de activitatea Agenției;

7) numește în funcții publice, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din Agenție, în condițiile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

8) angajează și eliberează din funcție personalul contractual în condițiile legislației muncii;

9) conferă grade de calificare funcționarilor publici, acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare personalului Agenției, în condițiile legii;

10) aprobă sau modifică statul de personal și schema de încadrare ale Agenției în limitele fondului de retribuire a muncii și ale structurii și efectivului-limită stabilite de Guvern;

11) aprobă regulamentele și planurile anuale de activitate ale subdiviziunilor interne ale Agenției;

12) emite ordine și dispoziții executorii pentru angajații Agenției și verifică executarea acestora;

13) exercită alte atribuții corespunzător cu funcțiile atribuite, în conformitate cu prevederile actelor legislative speciale ce reglementează relațiile în subdomeniile sau în sferile de activitate.

14. Directorul, directorul adjunct, șefii subdiviziunilor, în limitele împuternicirilor atribuite, poartă răspundere pentru deciziile luate și pentru activitatea subdiviziunii.

15. Dreptul la prima semnătură pe toate actele Agenției îl are directorul. În lipsa directorului, dreptul la semnătură îi revine directorului adjunct, desemnat prin ordin al directorului și cu indicarea funcțiilor delegate. În conformitate cu legislația în vigoare, unele acte ale Agenției pot fi semnate de alte persoane cu funcții de răspundere din cadrul Agenției, în temeiul ordinului directorului. Persoanele investite cu dreptul de semnătură poartă răspundere personală pentru legalitatea, veridicitatea și corectitudinea documentului semnat.

16. Prin ordin al directorului Agenției, pot fi înființate comisii și grupuri de lucru pentru realizarea funcțiilor și atribuțiilor în domeniile de activitate. La lucrările comisiilor și grupurilor de lucru pot fi antrenați specialiști din diferite domenii, reprezentanți ai mediului academic, ai mediului de afaceri și ai societății civile.

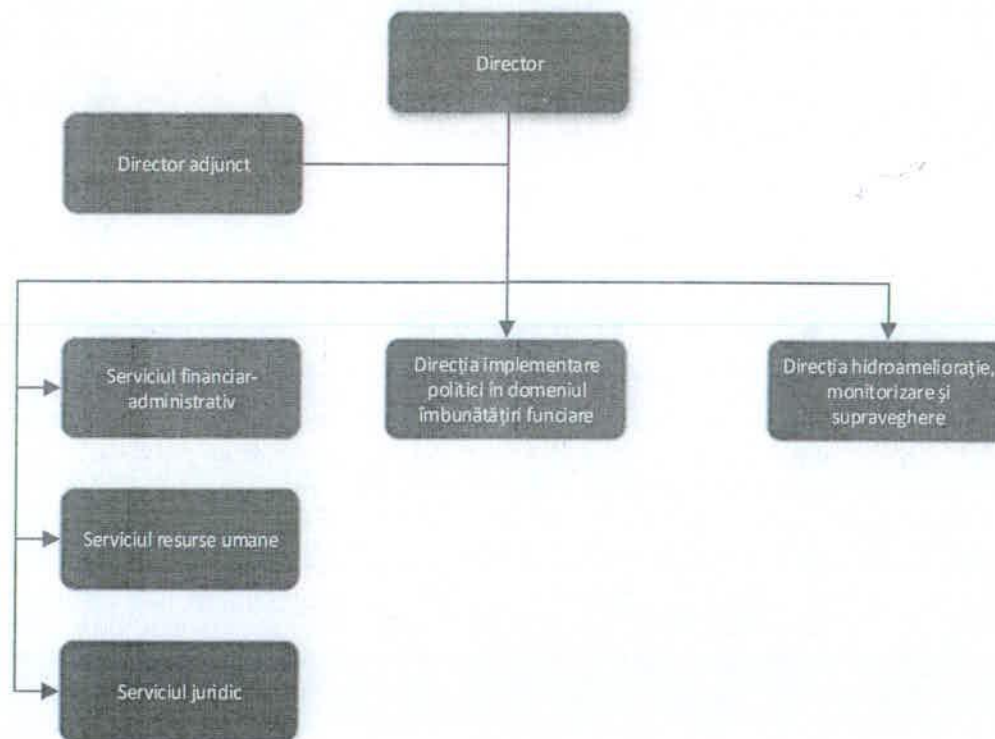
16. Auditul intern în cadrul Agenției va fi asigurat de către subdiviziunea de audit intern din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

17. Agenția colaborează cu alte autorități și instituții publice, cu autoritățile administrației publice locale, cu societatea civilă, cu agențiile externe similare.

STRUCTURA
organizatorică a Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare

Director
Director adjunct
Serviciul juridic
Serviciul financiar-administrativ
Serviciul resurse umane
Direcția implementare politici în domeniul îmbunătățiri funciare
Direcția hidroameliorație, monitorizare și supraveghere

ORGANIGRAMA Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare

1. Hotărîrea Guvernului nr. 903/2015 cu privire la Instituția publică „Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 2-12, art. 8) cu modificările și completările ulterioare se abrogă.

2. Hotărîrea Guvernului nr. 882/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia (Monitorul Oficial al republicii Moldova, 2014, nr. 325-332 art. 950) se modifică după cum urmează:

- 1) pct. 2 din Hotărîre textul „30 unități” se substituie cu textul „25 unități”;
- 2) punctul 5, textul „hidroameliorației,” se exclude;
- 3) punctul 6, subpct 4) textul „sistemelor hidroameliorative,” se exclude;
- 4) punctul 7:
subpct 7) textul „și a celui hidroameliorativ,” se exclude;
subpct 9) cuvîntul „hidroameliorației,” se exclude;
subpct 10) cuvîntul „hidroameliorative,” se exclude;
subpct 15) textul „hidroameliorației,” se exclude.
- 5) punctul 8:
subpct 1) textul „hidroameliorației, se exclude;
subpct 12) textul „și infrastructura hidrotehnică construite cu suportul financiar al acestora” se exclude;
- 6) punctul 11, subpct 12) textul „și hidroameliorației” se exclude;
- 7) din Anexa nr. 2 textul textul „Direcția hidroameliorație, monitorizare și supraveghere” se exclude.

3. Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 75-77, art. 453), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

- 1) la punctul 2 din hotărîre, cifrele „40” se substituie cu cifrele „39”;
- 2) în anexa nr. 1:
 - a) punctul 5, 2) va avea următorul cuprins:

„ 2) de implementare a politicilor publice în domeniile relațiilor funciare, cadastrului funciar și monitoringului funciar.”;

b) punctul 6:

la subpunctul 9), cuvintele „implementarea proiectelor de îmbunătățiri funciare” se exclude;

c) la punctul 7:

subpunctul 2) textul „și îmbunătățirilor funciare” se exclude;

lit. e) textul „îmbunătățirilor funciare” se exclude;

lit. f), h, l), n), p) și r) se exclud;

lit. g) textul „îmbunătățirilor funciare” se exclude;

lit q) va avea următorul conținut:

„q) elaborează și aprobă anual planuri de acțiuni cu privire la instruirea/mediatizarea deținătorilor de terenuri agricole privind politicile din domeniul funciar;

3) în anexa nr. 2:

a) poziția „Direcția relații funciare și îmbunătățiri funciare” se substituie cu poziția „,Direcția relații funciare și monitoringul funciar.

4. Hotărârea Guvernului nr. 695/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 322-328, art. 797), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) în Anexa 3¹:

se include poziția „Agenția de Îmbunătățiri Funciare”;

2) în Anexa 3²:

se exclude poziția „Instituția Publică Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova”.

5. Hotărârea Guvernului nr. 198/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a sistemelor de irigare în folosință gratuită (comodat) către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 56-59 art. 248) cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) punctul 2, textul „Agenția Relații Funciare și Cadastru” se substituie cu textul „Agenția Servicii Publice”, iar textul Agenția „Apele Moldovei” se substituie cu textul Agenția de Îmbunătățiri Funciare”;

2) punctul 4, textul „Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului” se substituie cu textul „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare”.

Nota informativă
la proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la crearea
Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.
<p>În rezultatul reformei administrației publice centrale din anul 2021 Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (Hotărîrea Guvernului nr. 695/2017), au fost stabilite funcțiile ce țin de elaborarea politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (<i>ameliorării și sporirii fertilității solurilor, hidroameliorației (irigații/desecări</i>), iar instituțiile de implementare a politicilor în domeniul dat este Agenția „Apele Moldovei” subordonată Ministerului Mediului și Agenția Relații Funciare și Cadastru subordonată Guvernului.</p> <p>Comunicăm faptul că, <i>lucrările de îmbunătățiri funciare</i> sunt un ansamblu de lucrări tehnice de amenajare și ameliorare, al căror efect se menține pe o perioadă lungă în circuitul de utilizare, urmărind să pună în valoare solurile neproductive sau să sporească productivitatea unor soluri slab productive în agricultură.</p> <p>Totodată, din considerentul că elaborarea politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (<i>hidroameliorației</i>), este în competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Ministerul Mediului s-a elaborat o foaie de parcurs cu privire la transferul responsabilităților de implementare a politicilor menționate, de la Agenția „Apele Moldovei” către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>În acest context, comunicăm că conform prevederilor Planului de acțiuni pentru anii 2021-2023, întru implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 864/2020 și Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele investiționale de îmbunătățiri funciare întru implementarea Programului dat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 985/2020, Agenția Relații Funciare și Cadastru este responsabilă de asigurarea realizării acțiunilor (măsurilor din bugetul de stat), stabilite în documentul de politici menționat.</p> <p>Astfel, în scopul asigurării durabilității investițiilor efectuate din contul finanțării Corporației „Provocările Mileniului” și altor donatori, în conformitate cu Acordul „Compact” dintre Republica Moldova și Statele Unite ale Americii, prin intermediul Corporației, semnat la 22 ianuarie 2010, și cu angajamentul asumat de Părți, în corespundere cu Acordul de Implementare a Programului „Compact”, precum și al asigurării monitorizării și raportării impactului acestor investiții în perioada post-</p>

Compact, prin Hotărîrea Guvernului nr. 903/2015 a fost creat Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova. Acesta este o instituție publică din sfera de competență a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care a avut drept scop continuarea unor activități de asigurare a durabilității proiectelor finanțate de Corporația „Provocările Mileniului”.

Suplimentar, informăm că în prezent în țară sunt conform Cdastrului funciar - 130 mii ha. Conform informației Agenției „Apele Moldovei” numărul de Sisteme Centralizate de Irigare în RM – 88, din care funcționale 22 (pe o suprafață de 30 mii ha). Sisteme Centralizate de Desecare în RM – 21, din care funcționale 1. Sisteme Centralizate de Irigare transmise în comodat către Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigare (AUAI) – 31, iar Sisteme Centralizate de Desecare transmise în comodat către AUAI – 2. În proces de transmitere a Sistemelor Centralizate de Irigare – 7. Astfel, numărul de AUAI create – 35.

Totodată, conform informației Agenției „Apele Moldovei” suprafața fizică a terenurilor irigate prin intermediul SCI în anul 2022 este de circa 7795 ha, iar două și mai multe udări – 33 248 ha.

Reieșind din faptul că în prezent, nu există o autoritate unică administrativă centrală cu responsabilități clare de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorării și sporirii fertilității solurilor, hidroameliorației (irigații/desecări)*), pentru anii 2018-2022, practic nu s-a asigurat implementarea indicatorilor de rezultat stabiliți în documentele de politici pentru domeniul dat de către autoritățile administrative responsabile.

De asemenea, în prezent sunt impedimente la asigurarea creării Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații, monitorizarea și supravegherea acestora etc.

Menționăm faptul că, seceta care persistă în urma schimbărilor climatice afectează producția agricolă și, implicit, securitatea alimentară a țării. Irigația este principala măsură eficientă de optimizare a regimului de umeditate a solului în perioada de vegetație a plantelor.

În prezent, conform prevederilor Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, au fost create circa 35 AUAI. Astfel, majoritatea bunurilor sistemelor centralizate pentru irigații au fost transmise în comodat de către Agenția „Apele Moldovei”. În anul 2023 urmează a fi transmise în folosință gratuită (comodat) patrimonial SIC către circa 6 AUAI în conformitate cu prevederilor Hotărîrii Guvernului nr.198/2013 și Hotărîrii Guvernului nr.561/2022.

În rezultatul transmiterii în comodat a bunurilor sistemelor centralizate de irigare către AUAI, aceștea se confruntă cu impedimente la gestionarea, exploatarea și întreținerea sistemelor de irigare și /sau desecare, transmise în comodat.

Totodată, prin Proiectul de Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI) prin intermediul Băncii Mondiale, se examinează posibilitatea acordării suportului investițional pentru 3 propuneri de proiecte de irigare. De asemenea, prin intermediul Agenției Franceze de Dezvoltare se examinează posibilitatea de finanțare a proiectelor investiționale în sectorul de irigare.

Astfel, pentru a asigura implementarea politicilor și actelor normative ce țin de ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor, hidroameliorației, integritatea patrimoniului hirtotehnic transmis în comodat, supravegherea și monitorizarea acestuia, în prezent este necesar de creat o autoritate administrativă centrală în acest scop.

Reieșind din cele expuse, și ținând cont de implementarea defectuoasă a politicilor de îmbunătățiri funciare - *ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației (irigații/desecări)* propunem ca Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova să fie reorganizat prin transformare cu preluarea funcțiilor de la Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Funciare și Cadastru și creat *Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare*, în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care va avea misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniul îmbunătățiri funciare și durabilității investițiilor în domeniu.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul dat instituie cadrul juridic al RM în domeniu și nu contravine principiilor de funcționare a pieții interne a Uniunii Europene și nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul dat se propune *reorganizarea prin transformare a FDD Moldova* cu preluarea funcțiilor de implementare a politicilor din domeniul îmbunătățiri funciare la Agenția „Apele Moldovei” și Agenției Relații Funciare și Cadsatru și crearea *Agenției de Îmbunătățiri funciare*, în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. **Proiectul Regulamentului cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Îmbunătățiri Funciare**, este format din trei articole, inclusive Anexa 1.

Cap.I **DISPOZIȚII GENERALE**, reglementează statutul juridic, misiunea, domeniile de activitate, funcțiile de bază, atribuțiile principale și drepturile acesteia, precum și organizarea activității acesteia.

Cap. II. **MISIUNEA, DOMENIILE DE ACTIVITATE, FUNCȚIILE DE BAZĂ, ATRIBUȚIILE PRINCIPALE ȘI DREPTURILE AGENȚIEI**, stabilește

că misiunea acesteia. Astfel, aceasta va asigura implementarea politicii statului în domeniul îmbunătățiri funciare

- 1) în domeniul conservării, ameliorării și sporirii fertilității solurilor;
- 2) în domeniul hidroameliorației.

Totodată, funcțiile de bază ale Agenției sunt:

1) asigurarea implementării documentelor de politici publice și a actelor normative din domeniul îmbunătățiri funciare;

2) asigurarea durabilității investițiilor în domeniul îmbunătățiri funciare;

3) acordarea suportului tehnic Ministerului la fundamentarea proiectelor de documente de politici publice și de acte normative în domeniul îmbunătățiri funciare;

4) monitorizarea și supravegherea în numele statului a infrastructurii de îmbunătățiri funciare.

5) elaborează studii, proiecte, programe de cercetare și propuneri anuale pentru investiții în reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare existente sau execută noi amenajări și supraveghează realizarea acestor lucrări de investiții, precum și propuneri de elemente de strategie și politici sectoriale;

6) organizează și participă la activități de cooperare tehnico-economică internațională în domeniul îmbunătățirilor funciare.

De asemenea, se propun următoarele atribuții principale ale Agenției:

1) în domeniul conservării, ameliorării și sporirii fertilității solurilor - asigură implementarea politicilor statului privind conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor, acordă asistență metodologică deținătorilor de terenuri pentru elaborarea proiectelor de îmbunătățiri funciare privind conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor, elaborează și aprobă acte normative (instrucțiuni, regulamente, ghiduri etc.) pentru implementarea politicilor din domeniul îmbunătățiri funciare privind conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor, examinează și coordonează documentația de proiect din domeniul îmbunătățiri funciare privind conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor, implementate pe infrastructura proprietate a statului sau cu suportul financiar de la bugetul de stat, participă la examinarea perimetrelor terenurilor pe care urmează a fi implementate proiecte de îmbunătățiri funciare, asigură implementarea lucrărilor de de îmbunătățiri funciare realizate din bugetul de stat etc.

2) în domeniul hidroameliorației - asigură implementarea politicilor statului în domeniul hidroameliorației, exploatarea, întreținerea și reparația sistemelor de irigare și/sau desecare din domeniul public al statului, cu excepția celor preluate în comodat de către asociațiile utilizatorilor de apă la irigare, asigurarea executării lucrărilor de reabilitare a sistemelor de irigare și/sau desecare aflate în administrare, proprietate publică a statului, asigurarea procesului de recepționare, evaluare a proiectelor investiționale în reabilitarea sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului, monitorizarea și supravegherea patrimoniului hidrotehnic și exploatarea sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului transmise în comodat către Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații, întocmirea și punerea

în aplicare a planurilor anuale de exploatare, întreținere și reparații la de la Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații și alte persoane fizice și juridice și amenajărilor de îmbunătățiri funciare, din domeniul public al statului, cu excepția celor preluate în comodat de către asociațiile utilizatorilor de apă la irigare, examinează și coordonează documentația de proiect din domeniul, implementate pe infrastructura de irigare/desecare proprietate a statului, sau cu suportul financiar de la bugetul de stat, monitorizarea implementării proiectelor investiționale de reabilitare, modernizare, extindere a sistemelor de irigare și/sau desecare proprietate publică a statului de către Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații etc.

În cap. III, stabilește norme ce țin de organizarea Agenției. Astfel, se stabilește funcțiile de bază a Directorului și atribuțiile de bază care va organiza și conduce activitatea Agenției, etc.

În Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului se indică structura Agenției de Îmbunătățiri Funciare.

Astfel, se propune instituirea unităților de personal pentru conducerea Agenției și personalul auxiliar. În total, este necesar instituirea a 19 unități de personal.

În acest sens, se propune transferarea Direcției Hidroameliorație, Monitorizare și Supraveghere cu 5 unități de personal/specialiști (inclusiv fondul salarial) din cadrul Agenției „Apele Moldovei”, și 1 unitate de personal/specialiști (inclusiv fondul salarial) de la Agenției Relații Funciare și Cadastru. Celelalte 13 unități de personal urmează a fi identificate din cadrul instituțiilor subordonate MAIA.

Astfel, se propune crearea *Direcției de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare* care va asigura implementarea politicilor ce țin de ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor, în număr de 5 unități de personal.

Funcțiile de bază a Direcției menționate sunt: asigură implementarea politicilor statului în domeniul îmbunătățirilor funciare (ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor), acordarea asistenței metodologice deținătorilor de terenuri pentru elaborarea proiectelor în domeniu, elaborarea și aprobarea actelor normative (instrucțiuni, regulamente, ghiduri etc.) pentru implementarea politicilor, examinarea documentației de proiect din domeniu, acordarea asistenței la elaborarea proiectelor de îmbunătățiri funciare (ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor), întocmirea și aprobarea anuală a calendarului activităților ce urmează a fi întreprinse întru executarea acțiunilor (măsurilor), stabilite în documentele de politici etc.

De asemenea, se propune crearea *Direcției hidroameliorație, monitorizare și supraveghere*, în număr de 6 unități de personal. Funcțiile de bază a Direcției menționate sunt: implementarea politicilor în domeniul hidroameliorației, gestionarea, monitorizarea și supravegherea în numele statului a infrastructurii de irigații și/sau desecare aflată în proprietatea publică a statului - în conformitate cu prevederile Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, asigurarea

implementării proiectelor investiționale în sectorul hidroameliorației (Proiectul de Investiții în Guvernare, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI) prin intermediul Băncii Mondiale și prin intermediul Agenției Franceze de Dezvoltare) etc.

Beneficiile se vor materializa prin implementarea politicilor publice din domeniul îmbunătățiri funciare, asigurarea managementului durabil al resurselor de sol, asimilarea fondurilor externe la reabilitarea/construcția sistemelor centralizate de irigare, asigurarea producătorilor agricoli cu apă la irigarea terenurilor agricole și securității alimentare a țării.

De asemenea, se va asigura implementarea a cel puțin 6 proiecte de reabilitare a sistemelor de irigare din surse externe în anul 2024, asigurarea implementării proiectelor investiționale de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*) conform indicatorilor stabiliți în Programul de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 și a Planului de acțiuni pentru anii 2021-2023 privind implementarea acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 864/2020 și condițiilor stabilite în Regulamentul privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele investiționale de îmbunătățiri funciare (...), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.985/2020.

În rezultat, va crește nivelul de implementare a proiectelor de îmbunătățiri funciare și se va asigura durabilitatea infrastructurii de irigare transmisă în comoditate la 35 AUAI.

De asemenea, se propune în pct. 10, la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la crearea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare, ca prezenta hotărâre să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Crearea acesteia este necesară în termen cât mai restrâns pentru a asigura implementarea proiectelor de investiții în sistemele centralizate de irigare prin Proiectul de Investiții în Guvernare, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI) cu suportul financiar al Băncii Mondiale și Agenției Franceze de Dezvoltare care în prezent examinează posibilitatea de finanțare a proiectelor investiționale în sectorul de irigare.

Totodată, comunicăm că negocierile cu Banca Mondială vor fi lansate la începutul lunii mai, iar acordul de finanțare fiind semnat la finele lunii mai anul curent.

5. Fundamentarea economico-financiară

Astfel, proiectul prevede numărul total de personal de 19 unități conform tabelului nr.1 cu finanțare de la bugetul de stat. Astfel, sunt necesare circa 3367 mii lei. Astfel, acestea vor fi acoperite/transferate din următoarele surse:

- Agenția „Apele Moldovei” – 5 unități de personal cu bugetul de 677 mii lei lei (4 unități de personal), din care 2 unități sunt ocupate cu personal, 2 vacante și 1 a fost plasată sub moratoriu;
- Agenția Relații Funciare și Cadastru - 1 unitate de personal cu bugetul de 108,0 mii lei. Aceasta fiind vacantă.

Totodată, pentru 13 unități de personal va fi acoperit din contul bugetului a următoarelor instituții subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare:

- Instituția Publică Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” - 820 mii lei;
- Instituția Publică Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare - 821 mii lei;
- Instituția Publică Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară - 348 mii lei.
- Instituția Publică Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” - 593 mii lei.

În conformitate cu prevederile Legii nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, se propune ca Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare să fie creată ca autoritate din subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (se propune crearea funcțiilor de Director, Director adjunct, Șefi de Direcție și Specialiști principali). Mai multe detalii sunt indicate în Tabelul nr. 1 din AIR.

Totodată, din considerentul că în CBTM 2023-2026, Subprogram 5108 „Sisteme de irigare și desecare” sunt stabilite mijloace financiare în bugetul de stat *în scopul întreținerii sistemelor centralizate de irigare/desecare* în sumă de circa 10,4 mil.lei, se propune ca ulterior aceștea să fie transferați de la Agenția „Apele Moldovei” către Agenția nou creată, în scopul întreținerii sistemelor centralizate de irigare/desecare.

Bunurile imobile (mobilier, calculatoare etc.), ale FDD din Moldova vor fi utilizate pentru funcționarea Agenției. În acest sens nu sunt necesare mijloace financiare.

De asemenea, în bugetul AIPA sunt stabilite 10,0 mil.lei pentru acordarea subvențiilor în avans pentru proiectele de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor*).

Menționăm faptul că proiectul dat nu va avea impact asupra bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

- Codul funciar nr. 828/1991;
- Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011;
- Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor; și bazinelor de apă;
- Legea nr. 171/2010 cu privire la asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigație;
- Hotărârea Guvernului nr. 882/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia;
- Hotărârea Guvernului nr. 902/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice;

- Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia;
- Hotărîrea Guvernului nr. 864/2020 pentru aprobarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 și a Planului de acțiuni pentru anii 2021-2023 privind implementarea acestuia;
- Hotărîrea Guvernului nr.985/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele investiționale de îmbunătățiri funciare întru implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025;
- Hotărîrea Guvernului nr. 198/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a sistemelor de irigare în folosință gratuită (comodat) către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Anunțul privind inițierea proiectului hotărîrii Guvernului, este plasat pe pagina web a Ministerului la adresa www.maia.gov.md, la rubrica, Transparență decizională - „Proiecte în discuție”.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu cade sub incidența art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

11. Constatările altor expertize

Din considerentul că proiectul prevede reglementări cu impact asupra bugetului și reforme structurale a fost întocmit Analiza impactului ce ține de constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Îmbunătățiri Funciare. Aceasta a fost consultat cu Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor.

**Viceprim - ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului asupra propunerii de constituire, organizare și funcționare a Agenției de Îmbunătățiri Funciare
Data:	3 aprilie 2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Serviciu îmbunătățiri funciare și fond funciar
Persoana responsabilă și datele de contact:	Angela Dogotari 0 (22) 204 543
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Lipsa autorității administrative centrale responsabile de realizarea politicilor statului în domeniul îmbunătățiri funciare și hidroameliorație și existența unor disfuncționalități în implementare politicilor din domeniu.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>În conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 695/2017, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are misiunea de elaborare și promovare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (<i>ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor, hidroameliorației</i>). Responsabili de elaborarea politicilor menționate în Minister este Serviciu îmbunătățiri funciare și fond funciar.</p> <p>Astfel, <i>lucrările de îmbunătățiri funciare</i> - sunt un ansamblu de lucrări tehnice de amenajare și ameliorare, al căror efect se menține pe o perioadă lungă în circuitul de utilizare, urmărind să pună în valoare solurile neproductive sau să sporească productivitatea unor soluri slab productive în agricultură.</p> <p>Astfel, în rezultatul reformei administrației publice centrale din anul 2021 Ministerului au fost stabilite funcțiile ce țin de elaborarea politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (hidroameliorației (irigații/desecări)), iar instituția de implementare a politicilor în domeniul dat este Agenția „Apele Moldovei” subordonată Ministerului Mediului, conform funcțiilor atribuite în pct. 6, subpct. 4), pct.7, subpct. 7), 9), 10), 15, pct.8, subpct. 1) și pct.11, subpct. 12) din Hotărârea Guvernului nr. 882/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia, Agenția „Apele Moldovei”.</p> <p>Din considerentul că, politicile date sunt în competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Ministerul Mediului a elaborat o „Foaie de parcurs cu privire la tranșerul responsabilităților de implementare a politicilor în domeniul hidroameliorației” de la Agenția „Apele Moldovei” către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.</p>	

Totodată, comunicăm că, conform prevederilor pct. 5, pct. 7. alin. 1) lit. a), 4) lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, Agenția Relații Funciare și Cadastru are funcții de implementare a politicii de stat în domeniul îmbunătățiri funciare.

Astfel, conform prevederilor Planului de acțiuni pentru anii 2021-2023, întru implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 864/2020 și Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele investiționale de îmbunătățiri funciare întru implementarea Programului dat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 985/2020, Agenția Relații Funciare și Cadastru este responsabilă de asigurarea realizării acțiunilor, măsurilor stabilite în documentul de politici menționat din bugetul de stat. Însă se constată că pentru anii 2018-2022, nu s-a asigurat implementarea indicatorilor de rezultat stabiliți în documentele de politici din domeniu.

Pe de altă parte în scopul asigurării durabilității investițiilor efectuate din contul finanțării Corporației „Provocările Mileniului” și altor donatori, în conformitate cu Acordul „Compact” dintre Republica Moldova și Statele Unite ale Americii, prin intermediul Corporației, semnat la 22 ianuarie 2010, și cu angajamentul asumat de Părți, în corespundere cu Acordul de Implementare a Programului „Compact”, precum și al asigurării monitorizării și raportării impactului acestor investiții în perioada post-Compact, prin Hotărârea Guvernului nr. 903/2015 a fost creat Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova ca instituție publică din sfera de competență a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care a avut drept scop continuarea unor activități de asigurare a durabilității proiectelor finanțate de Corporația „Provocările Mileniului”.

Reieșind din faptul că, nu există o autoritate administrativă centrală unică cu responsabilități clare de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorării și sporirii fertilității solurilor, hidroameliorației (irigații/desecări)*), Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare întâmpină impedimente la implementarea politicilor și asigurarea durabilității investițiilor în domeniul menționat.

Totodată, menționăm că în prezent prin Proiectul de Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI) prin intermediul Băncii Mondiale, se examinează posibilitatea acordării suportului investițional pentru 3 propuneri de proiecte de irigare. De asemenea, prin intermediul Agenției Franceze de Dezvoltare se examinează posibilitatea de finanțare a proiectelor investiționale în sectorul de irigare. Astfel, Ministerul trebuie să elaboreze și să asigure implementarea politicilor în domeniu menționat și asigurarea durabilității și integrității patrimoniului hidrotehnic.

Reieșind din cele expuse, și ținând cont de implementarea defectuoasă a politicilor de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor, hidroameliorației (irigații/desecări)*) propunem *reorganizarea prin transformare a FDD Moldova* cu preluarea funcțiilor de la autoritățile menționate și crearea *Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare*, în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care va

avea misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniul menționat, asigurarea durabilității investițiilor și integrității patrimoniului hidrotehnic.

Întrucât nu poate fi identificată o altă alternativă de decizie, *reorganizarea prin transformare a FDD Moldova* cu preluarea funcțiilor de la autoritățile menționate și crearea *Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare*, este unica soluție pentru a asigura implementarea politicilor și asigurarea durabilității investițiilor în domeniul dat.

Cu toate acestea, având în vedere că Ministerul nu poate anticipa volumul de lucru care va reveni Agenției ce se propune a fi creată, care va fi responsabilă de implementarea politicilor, inclusiv și implementarea proiectelor de reabilitare a sistemelor de irigare și asigurarea durabilității și integrității acestora etc., se optează pentru instituirea a 19 unități de personal.

Astfel, transferarea unităților de personal/specialiști din cadrul Agenției „Apele Moldovei”, Direcția Hidroameliorație, Monitorizare și Supraveghere - 5 unități de personal/fondul de salarizare și Agenției Relații Funciare și Cadastru, 1 unitate de personal/fondul de salarizare. Celelalte 13 unități de personal sunt identificate din cadrul instituțiilor subordonate MAIA.

Astfel, se propune crearea Direcției implementare politici în domeniu îmbunătățiri funciare, care va asigura implementarea politicilor ce țin de *ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor*, în număr de 5 unități de personal. Funcțiile de bază a Direcției menționate sunt: asigurarea implementării politicilor statului în domeniul îmbunătățiri funciare, acordarea asistenței metodologice deținătorilor de terenuri pentru elaborarea proiectelor de îmbunătățiri funciare, elaborarea și aprobarea actelor normative (instrucțiuni, regulamente, ghiduri etc.) pentru implementarea politicilor din domeniul îmbunătățiri funciare, examinarea documentației de proiect din domeniul îmbunătățiri funciare, acordarea asistenței la elaborarea proiectelor de îmbunătățiri funciare, întocmirea, aprobarea și asigurarea implementării anuale a calendarului activităților ce urmează a fi întreprinse întru executarea acțiunilor (măsurilor), stabilite în documentele de politici din domeniul îmbunătățiri funciare, coordonat cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare etc.

De asemenea, se propune crearea *Direcției hidroameliorație, monitorizare și supraveghere*, în număr de 6 unități de personal. Funcția de bază a Direcției menționate în conformitate cu prevederile Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, este gestionarea în numele statului a infrastructurii de irigații și/sau desecare aflată în proprietatea publică a statului. Acesta va fi responsabilă de exercitarea drepturilor și obligațiilor ce îi revin organului public prin actul de transmitere a sistemului de irigare și/sau desecare – proprietate publică a statului – în folosința Asociației.

Totodată, va fi responsabilă de exercitarea și exploatarea, întreținerea și reparațiile sistemelor centralizate de irigare din domeniul public al statului, cu excepția celor preluate în comodat de către asociațiile utilizatorilor de apă la irigare, asigurarea executării lucrărilor la sistemele de irigare, realizarea de investiții pentru reabilitarea sistemelor de irigare și execuția de noi amenajări etc. Astfel, se instituie unități de personal și pentru conducerea Agenției și personalul auxiliar.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Problemele descrise mai sus sunt determinate în mare parte de lipsa unei autorități administrative centrale responsabile de realizarea politicilor statului în domeniul îmbunătățiri funciare (ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor, hidroameliorației (irigații/desecări) și existența unor disfuncționalități în implementare politicilor din domeniu.

Cauzele care au dus la apariția problemei este neasigurarea implementării politicilor de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației (irigații/desecări)*), durabilității infrastructurii și patrimoniului hidrotehnic.

De asemenea, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Ministerul Mediului a elaborat o foaie de parcurs cu privire la transferul responsabilităților de implementare a politicilor în domeniul hidroameliorației de la Agenția „Apele Moldovei” către o entitate din subordinea Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Din considerentul că, în prezent nu este o autoritate administrativă unică de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare, și pentru anii 2018-2022 nu s-a asigurat implementarea indicatorilor de rezultat stabiliți în documentele de politici din domeniu, unica soluție identificată este *reorganizarea prin transformare a FDD Moldova* cu preluarea funcțiilor de la autoritățile responsabile de implementare și crearea *Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare*, în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care va avea misiunea de a asigura implementarea politicii statului, asigurarea durabilității investițiilor și patrimoniului hidrotehnic în subdomeniile menționate.

Menționăm că FDD Moldova dispune de o bază informațională în domeniul hidroameliorației, bunuri imobile (mobilier, calculatoare etc.), pentru a asigura buna desfășurare a Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

În linii mari, cauzele care au determinat apariția problemelor este neasigurarea implementării politicii statului în subdomeniile menționate pentru ultimii cinci ani și nerealizarea indicatorilor de rezultat stabiliți în documentele de politici din domeniul îmbunătățiri funciare.

Rapoartele de monitorizare ce țin de realizarea indicatorilor de rezultat stabilite în documentele de politici pot fi vizualizate pe siteul MAIA la rubrica: <https://maia.gov.md/ro/content/rapoarte>. Lipsa intervenției va conduce pe termen lung la întârzierea implementării unor politici publice din domeniu și nesoluționarea problemelor din domeniul dat (degradarea solului, neasigurarea irigațiilor terenurilor agricole etc.), precum și la eșuarea asimilării surselor financiare din contul bugetului de stat și externe pentru reabilitarea sistemelor de irigare și acțiunilor ce țin de ameliorarea și conservarea solului.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic aplicabil din domeniu îmbunătățiri funciare este constituit din:

1. Legea nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații;

2. Hotărîrea Guvernului nr. 695/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Printre actele normative care condiționează intervenția se regăsesc:

1. Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia.

2. Hotărîrea Guvernului nr. 882/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia.

3. Hotărîrea Guvernului nr. 903/2015 cu privire la Instituția publică „Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova”.

4. Hotărîrea Guvernului nr. 198/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a sistemelor de irigare în folosință gratuită (comodat) către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Propunerile formulate au drept obiectiv:

a) implementarea legislației din domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*);

b) asigurarea implementării a cel puțin 6 proiecte de reabilitare (AUAI) a sistemelor de irigare din surse externe în anul 2024;

c) asigurarea implementării proiectelor investiționale de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*) conform indicatorilor stabiliți în documentul de politici din domeniu;

d) creșterea nivelului de implementare a proiectelor de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*);

f) asigurarea durabilității și integrității infrastructurii de irigare transmisă în comodat la 35 AUAI;

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Lipsa intervenției va conduce pe termen lung la întârzierea implementării unor politici publice pentru soluționarea problemelor din domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*), riscul neasimilării fondurilor externe ce țin de reabilitarea infrastructurii de irigare, precum și neasigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic din domeniul public transmis în comodat AUAI și securității alimentare a țării ținând cont de schimbările climatice.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul prevede:

a) reorganizarea prin transformare a FDD Moldova și crearea „Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare”, în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare;

b) preluarea funcției de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor*) și a unei unități de personal/fond de salarizare de la Agenția Relații Funciare și Cadastru pentru consolidarea capacității Agenției în domeniile preluate;

c) preluarea funcțiilor de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (*hidroameliorației*) și a *Direcției hidroameliorație, monitorizare și supraveghere*, cu cinci unități de personal/fond de salarizare de la Agenția „Apele Moldovei”.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu au fost analizate întrucât nu poate fi identificată o altă alternativă de decizie decât *reorganizarea prin transformare a FDD Moldova* cu preluarea funcțiilor de la autoritățile menționate și crearea *Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare*, care este unica soluție pentru a asigura implementarea politicilor, durabilității investițiilor și integrității patrimoniului hidrotehnic din domeniul public transmis AUAJ.

De asemenea, este determinată de adoptarea unor documente de politici și acte normative care stabilesc sarcini și atribuții Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de a asigura și monitoriza realizarea politicilor și actelor normative din domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*).

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Lipsa intervenției va conduce pe termen lung la întârzierea implementării unor politici publice din domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*), neasigurarea managementului durabil al resurselor de sol, neasimilarea fondurilor externe la reabilitarea/construcția sistemelor centralizate de irigare, neasigurarea producătorilor agricoli cu apă la irigarea terenurilor agricole, ceea ce poate pune în pericol securitatea alimentară a țării.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Astfel, proiectul prevede numărul total de personal de 19 unități conform tabelului nr.1 cu finanțare de la bugetul de stat. Astfel, sunt necesare circa 3367 mii lei. Astfel, acestea vor fi acoperite/transferate din următoarele surse:

- Agenția „Apele Moldovei” – 5 unități de personal cu bugetul de 677 mii lei lei (4 unități de personal), din care 2 unități sunt ocupate cu personal, 2 vacante și 1 a fost plasată sub moratoriu;
- Agenția Relații Funciare și Cadastru - 1 unitate de personal cu bugetul de 108,0 mii lei. Aceasta fiind vacantă.

Totodată, pentru 13 unități de personal va fi acoperit din contul bugetului a următoarelor instituții subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare:

- Instituția Publică Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” - 820 mii lei;
- Instituția Publică Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare - 821 mii lei;
- Instituția Publică Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară - 348 mii lei.
- Instituția Publică Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” - 593 mii lei.

Totodată, din considerentul că în CBTM 2023-2026, Subprogram 5108 „Sisteme de irigare și desecare” sunt stabilite mijloace financiare în bugetul de stat în scopul întreținerii sistemelor centralizate de irigare/desecare în sumă de circa 10,4 mil. lei, se propune ca ulterior acestea să fie transferați de la Agenția „Apele Moldovei” către Agenția nou creată, în scopul întreținerii sistemelor centralizate de irigare/desecare.

Bunurile imobile (mobilier, calculatoare etc.), ale FDD din Moldova vor fi utilizate pentru funcționarea Agenției. În acest sens nu sunt necesare mijloace financiare.

De asemenea, în bugetul AIPA sunt stabilite 10,0 mil. lei pentru acordarea subvențiilor în avans pentru proiectele de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor*).

Menționăm faptul că proiectul dat nu va avea impact asupra bugetului de stat.

Totodată, în conformitate cu prevederile Legii nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, se propune ca Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare să fie creată ca autoritate din subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Tabel nr.1

Denumirea subdiviziunii structurale	Total	Agenția „Apele Moldovei”	Agenția Relații Funciare și Cadastru	Personal suplimentar din instituțiile subordnate MAIA	Titlul funcției
Director	1			1	
Director adjunct	1			1	
Serviciul juridic	1			1	Specialist principal
Serviciul financiar-administrativ	3			3	Șef serviciu, Specialist principal Specialist principal

Serviciul resurse umane	1			1	Specialist principal
Direcția de implementare politici în domeniul îmbunătățiri funciare	5		1	4	Șef Direcție, Specialist principal Specialist principal Specialist principal Specialist principal
Direcția hidroameliorație, monitorizare și supraveghere	6	5		1	Șef Direcție Specialist principal Specialist principal Specialist principal Specialist principal
Șofer	1			1	
TOTAL:	19	5	1	13	

Beneficiile se vor materializa prin implementarea politicilor publice din domeniul îmbunătățiri funciare, asigurarea managementului durabil al resurselor de sol, asimilarea fondurilor externe la reabilitarea/construcția sistemelor centralizate de irigare, acordarea suportului AUAİ la exploatarea și întreținerea infrastructurii de irigare, asigurarea producătorilor agricoli cu apă la irigarea terenurilor agricole și securității alimentare a țării.

De asemenea, se va asigura implementarea proiectelor de reabilitare a sistemelor de irigare, asigurarea implementării proiectelor investiționale de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*) conform indicatorilor stabiliți în Programul de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 și a Planului de acțiuni pentru anii 2021-2023 privind implementarea acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 864/2020 și condițiilor stabilite în Regulamentul privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele investiționale de îmbunătățiri funciare (...), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.985/2020 etc.

De asemenea, se vor asigura realizarea indicatorilor stabiliți în Strategia de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023-2030, pentru domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*).

Totodată, va crește nivelul de implementare a proiectelor de îmbunătățiri funciare și se va asigura durabilitatea infrastructurii de irigare transmisă în comodat la 35 AUAİ.

În cazul funcțiilor preluate de la ARFC și Agenția „Apele Moldovei” acestea se vor transfera cu fondul de salarizare.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiuni alternative nu au fost analizate întrucât Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are sarcina de a asigura și monitoriza realizarea politicilor și actelor normative din domeniul îmbunătățiri funciare, se propune *reorganizarea prin transformare a FDD Moldova* cu preluarea funcțiilor de la Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Funciare și Cadastru și crearea unei „*Agencii Naționale de Îmbunătățiri Funciare*”, care va asigura implementarea politicilor din domeniu, durabilității investițiilor și integrității patrimoniului hidrotehnic din domeniul public transmis AUA.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Lipsa specialiștilor în domeniul îmbunătățiri funciare nu garantează că la funcțiile noi create vor aplica candidați. Chiar și în ipoteza aplicării la funcțiile publice vacante, persistă riscul pregătirii insuficiente a acestora pentru domeniul de implementare a politicilor și actelor normative.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Dat fiind faptul că crearea Agenției este dictată de lipsa unei autorități administrative de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor și hidroameliorației*), pentru a asigura implementarea politicilor statului în domeniu menționat, ce urmează a fi asigurate de MAIA, opțiunea selectată se impune a fi realizată.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Pentru implementarea opțiunii se impune de modificat următoarele acte normative:

1. Hotărîrea Guvernului nr. 695/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia.
3. Hotărîrea Guvernului nr. 882/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia.
4. Hotărîrea Guvernului nr. 903/2015 cu privire la Instituția publică „Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova”.

5. Hotărîrea Guvernului nr. 198/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a sistemelor de irigare în folosință gratuită (comodat) către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.

Se propune reorganizarea prin transformare a FDD Moldova cu preluarea funcțiilor de la Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Funciare și Cadastru și crearea unei „Agenții Naționale de Îmbunătățiri Funciare”.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

a) proceduri elaborate pentru asimilarea fondurilor externe la reabilitarea/construcția sistemelor centralizate de irigare și ameliorare, conservare și sporirea fertilității solurilor;

b) implementarea a cel puțin 6 proiecte investiționale de reabilitare a sistemelor de irigare din surse externe;

c) implementarea proiectelor investiționale de îmbunătățiri funciare (*ameliorarea, conservarea și sporirea fertilității solurilor*) conform indicatorilor stabiliți în Hotărîrea Guvernului nr. 864/2020.

d) asigurarea durabilității și integrității infrastructurii de irigare transmisă în comodat la cel puțin 35 AUAI.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul intervenției va fi resimțit, estimativ, peste 1-2 ani de zile. Implicit, după acest interval de timp se impune evaluarea performanței acestuia. Monitorizarea și evaluarea se va realiza prin compararea datelor cu privire la realizarea indicatorilor de rezultat stabilit în documentele de politici din domeniu îmbunătățiri funciare pînă la intervenția normativă și după aceasta.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Ministerul Finanțelor

Cancelaria de Stat

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În conformitate cu procedurile stabilite pentru asigurarea transparenței în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, proiectul va fi plasat pe pagina web al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru consultările publice la compartimentul Transparența decizională, Proiecte de decizii/acte normative, precum și propus spre avizare/expertizare autorităților abilitate.

De asemenea, au fost organizate întruniri cu Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Funciare și Cadastru.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact

Punctaj atribuit

	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	1		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	-1		
cadrul instituțional al autorităților publice	2		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	1		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru	0		

persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	1		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		

biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	1		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul de act normativ. Nota informativă.

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 29-78-2385

Chișinău

06 martie 2023

La nr.07-04/624 din 27.02.2023

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Urmare a examinării analizei impactului asupra propunerii de constituire a Agenției de Îmbunătățiri Funciare (*în continuare – Agenția*), prezentate pentru consultare în temeiul prevederilor pct.11 sbpct.2¹ lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, comunicăm următoarele.

Conex aprobării Hotărârii Guvernului nr.74/2023 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (consolidarea capacității instituționale a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare), Ministerul a preluat elaborarea politicilor în domeniul „*îmbunătățiri funciare, relații funciare și monitoring funciar*”. Totodată, în structura aparatului central al ministerului, în cadrul Direcției îmbunătățiri funciare și fond funciar, a fost constituit Serviciul *hidroameliorație*.

În context, analiza de impact relevă necesitatea constituirii unei autorități administrative în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, responsabilă de implementarea politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare (*conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor, hidroameliorație*). Opțiunea identificată de autor este reorganizarea prin transformare a Instituției Publice „Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova” în autoritatea administrativă Agenția de Îmbunătățiri Funciare, cu stabilirea efectivului-limită de 19 unități de personal.

Potrivit analizei de impact, se propune transferarea a 5 unități de personal din cadrul Agenției „Apele Moldovei” (Direcția hidroameliorație, monitorizare și supraveghere) și 2 unități de personal din cadrul Agenției Relații Funciare și Cadastru, restul 12 unități de personal fiind identificate din cadrul instituțiilor subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

În subsidiar, cu privire la proiectul Hotărârii de Guvern prezentat, comunicăm următoarele obiecții și propuneri:

- ținând cont de faptul că proiectul modifică/abrogă mai mult de două acte normative ori părți ale acestora, denumirea actului trebuie să conțină o formulă

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, conform prevederilor art.42 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative;

✓ - se impune indicarea efectivului-limită al entității în textul hotărârii, conexe prevederilor art.7 lit.b) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, conform cărora Guvernul stabilește modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită ale structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerelor;

✓ - includerea unui punct adițional în proiectul hotărârii de Guvern, cu privire la termenul de prezentare spre aprobare Guvernului a metodologiei de calculare a tarifelor, nomenclatorul serviciilor și cuantumul tarifelor pentru serviciile prestate persoanelor fizice și juridice de către Agenție, conform prevederilor art.15 alin.(4) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate;

✓ - la pct.8 din proiect, se vor examina suplimentar prevederile Hotărârii Guvernului nr.882/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia, ce urmează a fi excluse adițional (ex.: la pct.8 sbpct.8)-12));

✓ - la pct.11 se va corecta anul aprobării Hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a sistemelor de irigare în folosință gratuită (comodat) către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații”. Totodată se va prevedea inclusiv în textul Regulamentului substituirea Agenției „Apele Moldovei” cu Agenția de Îmbunătățiri Funciare.

Nota informativă a proiectului se va revedea la compartimentul Fundamentare economico-financiară, conexe prevederilor Legii nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (Capitolul II, Secțiunea a II-a Autoritățile din subordinea organelor centrale de specialitate ale administrației publice și din subordinea altor autorități administrative centrale).

Reieșind din cele expuse *supra*, până la înregistrarea proiectului de hotărâre pentru examinare în ședința secretarilor generali ai ministerelor, autorul va asigura ajustarea proiectului, notei informative și analizei de impact la cerințele cadrului normativ invocat.

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

Ex.: R. Burlacu
tel.: 250-481

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

13 martie 2023 nr. 09/2-09/2838

La nr. 07-04/624 din 27 februarie 2023

Referitor la Analiza impactului asupra propunerii
de creare a Agenției de Îmbunătățiri Funciare

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat Analiza impactului asupra propunerii de creare a Agenției de Îmbunătățiri Funciare, și în limita domeniilor de competență, comunică următoarele.

I. La textul proiectului de hotărâre

Proiectul de hotărâre urmează a fi completat cu un punct nou, care prevede numărul efectivului-limită al Agenției.

Punctul 8 din proiectul de hotărâre urmează a fi completat cu un alineat nou cu următorul conținut:

8) la punctul 2 din hotărâre, cifrele „30” se substituie cu cifrele „25”;

În contextul în care 5 unități de personal din cadrul Agenției „Apele Moldovei” urmează a fi transferate Agenției de Îmbunătățiri Funciare.

II. Comentarii de ordin general

Este necesar de menționat că, Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (PAG), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023, nu prevede reorganizarea Fondului de Dezvoltare Durabilă și crearea unei noi autorități publice - Agenția de Îmbunătățiri Funciare.

De asemenea, Fondul de Dezvoltare Durabila din Moldova este o instituție publică, care nu beneficiază de alocații din bugetul de stat, dar gestionează și urmează să asigure implementarea până la finele anului curent a unui proiect finanțat din surse externe. Totodată, conform proiectului, acesta urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial. Respectiv, la data publicării urmează a fi abrogată Hotărârea Guvernului nr. 903/2015 cu privire la Instituția Publică „Fondul de Dezvoltare Durabila Moldova”.

Concomitent, proiectul prevede transferarea unităților de personal, în număr de 19 unități, cu finanțare de la bugetul de stat în sumă de 3 709 000 lei/an, precum și a fondului de salarizare al acestora. În Analiza Impactului (AI) și Nota informativă se menționează că, aprobarea proiectului de hotărâre în cauza nu va avea impact asupra bugetului de stat, acestea fiind identificate din cadrul instituțiilor subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Astfel, AI și Nota informativă nu prezintă informații exhaustive și calcule argumentate referitor la costurile de implementare (cheltuielile de personal reieșind din structura propusă și în conformitate cu prevederile cadrului normativ în domeniul

salarizării în sectorul bugetar), precum și informații detaliate privind instituțiile subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, alocațiile cărora vor fi reduse. De asemenea, nu este certitudine că pentru instituirea unităților de personal pentru conducerea Agenției, nu ar putea fi necesare unele cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat, care nu sunt specificate în AI și nici în Nota informativă.

Adițional, la Tabelul nr.1 din Nota informativă, se menționează că, potrivit Clasificatorului unic al funcțiilor publice aprobat prin Legea nr.155/2011, în cadrul autorităților din subordinea organelor centrale de specialitate ale administrației publice și din subordinea altor autorități administrative centrale (aparatură centrală și subdiviziunile teritoriale) pot fi instituite următoarele funcții de execuție: inspector principal, inspector superior, inspector, controlor-revizor principal, controlor-revizor superior, controlor-revizor, auditor intern principal, auditor intern superior, auditor intern, consilier de probațiune principal, consilier de probațiune superior, consilier de probațiune, contabil-șef, specialist principal, specialist superior, specialist. Funcțiile publice de execuție, consultant principal, consultant superior și consultant conform pct.4 din Anexa nr.12 la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public se instituie în autoritățile publice ale căror sarcini de bază țin de elaborarea sau coordonarea elaborării politicilor în domeniile specificate în regulamentul de organizare și funcționare a autorității publice ori țin de expertizarea, elaborarea sau avizarea proiectelor actelor normative.

Astfel, luând în considerare specificul activității Agenției de Îmbunătățiri Funciare, stabilite în Regulamentul privind constituirea, organizarea și funcționarea acesteia (anexa nr. 1 la proiectul de hotărâre), în cadrul acesteia pot fi instituite doar funcțiile de specialist, specialist principal/superior. În acest sens, și costurile de implementare a proiectului urmează a fi revizuite prin prisma celor menționate.

Mai mult ca atât, Nota informativă a proiectului cât și Analiza de impact nu oferă detalii aferente funcțiilor ce se propun a fi transferate (funcții ocupate sau funcții vacante). Întrucât la etapa elaborării bugetului de stat pentru anul 2023, mijloacele financiare necesare remunerării muncii angajaților din cadrul autorităților publice finanțate de la bugetul de stat, au fost planificate și alocate în limita și pentru unitățile de personal real-încadrare. Pentru funcțiile vacante care au fost plasate sub moratoriu, mijloace financiare în bugetul de stat nu au fost planificate și nici alocate. Ca urmare, apare riscul că, mijloacele financiare necesare desfășurării activității instituției nu vor avea acoperire financiară în bugetul aprobat pentru anul 2023.

Suplimentar, în contextul în care Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a identificat unitățile de personal ce urmează a fi transferate din cadrul Agenției „Apele Moldovei” și respectiv Agenției Relații Funciare și Cadastru, 7 la număr, ministerul responsabil urmează să stabilească clar și celelalte 12 unități de personal neidentificate din cadrul instituțiilor subordonate, care la fel conform proiectului urmează a fi transferate către autoritatea nou creată. În acest sens, proiectul urmează a fi completat cu prevederile respective vis-a-vis de preluarea și transferul de la instituțiile subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare către Agenția de Îmbunătățiri Funciare a celor 12 unități de personal menționate. În condițiile în care, se propune crearea unei agenții și transferul unor unități de personal, cu impact asupra bugetului de stat, apare incertitudinea creării agenției cu riscul neacoperirii unităților de personal propuse (19 unități).

În acest context, se atenționează asupra prevederilor art. 17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, care stipulează că, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care duc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

Concomitent se atenționează că, PAG prevede reformarea Agenției „Apele Moldovei”, proiectul de hotărâre fiind prevăzut a fi aprobat în trimestrul I al anului curent.

În partea ce ține de redistribuirea mijloacelor financiare de la Agenția „Apele Moldovei” către Agenția de Îmbunătățiri Funciare în sumă de 10,4 mil. lei prevăzute pentru întreținerea sistemelor centralizate de irigare/desecare, informăm că, în procesul de recepționare a propunerilor pentru elaborarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu 2024-2026, Ministerul Mediului a prezentat propuneri de redistribuire a 7,2 mil. lei către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și nu 10,4 mil. lei după cum este menționat în Nota informativă la proiect. Astfel, considerăm oportun consultarea proiectului cu Ministerul Mediului/Agenția „Apele Moldovei”.

Prin urmare, reieșind din cele menționate, se consideră necesar de a examina oportunitatea de creare a Agenției de Îmbunătățiri Funciare, reieșind din măsurile de reformă prevăzute în PAG, cu accent pe delimitarea strictă a atribuțiilor/funțiilor dintre autorități publice, pentru a evita dublarea/suprapunerea acestora din același domeniu.

Secretar de Stat

Ion GUMENE

Digitally signed by Gumene Ion
Date: 2023.03.20 05:21:16 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

*Executor: Cristina Bejinari/ Alina Gherța
tel.: (022)26-26-77/ (022)26-29-07*

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfant Blvd
Tel. 20 45 08; E-mail:cancelaria@maia.gov.md; WEB:www.maia.gov.md

03.07.2023 Nr. 07-04/997

Cancelaria de Stat

În temeiul pct. 179 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare solicită înregistrarea proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la crearea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și modificarea unor acte normative.

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului hotărîrii
Guvernului cu privire la crearea Agenției Naționale de Îmbunătățiri
Funciare și modificarea unor acte normative**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la crearea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și modificarea unor acte normative.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
3.	Justificarea depunerii cererii <i>(indicația corespunzătoare sau</i>	Necesitatea creării Agenției Naționale de Îmbunătățiri funciare cu preluarea funcțiilor de la autoritățile responsabile de

	<i>remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului).</i>	implementarea politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare are drept scop asigurarea implementării politicilor și actelor normative și durabilității investițiilor în domeniu îmbunătățiri funciare (hidroameliorației, conservarea, ameliorarea și sporirea fertilității solurilor).
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<p><i>Avizare:</i> Ministerul Mediului Ministerul Economiei Ministerul Finanțelor Agenția Relații Funciare și Cadastru Agenția Proprietății Publice Academia de Științe a Moldovei Congresul Autorităților Publice Locale din Moldova Cancelaria de Stat</p> <p><i>Expertizare:</i> Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție</p>
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile.
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului.	Angela Dogotari, Șef Serviciu îmbunătățiri funciare și fond funciar. e-mail:angela.dogotari@maia.gov.md telefon de contact: 022-204-536
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire</i>)	<p>- Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la crearea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și modificarea unor acte normative;</p> <p>- Nota informativă la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la crearea Agenției</p>

		<p>Naționale de Îmbunătățiri Funciare și modificarea unor acte normative;</p> <p>- Analiza impactului asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la crearea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și modificarea unor acte normative.</p>
--	--	---

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA

Ex: Angela Dogotari
Tel: 022 204 543
e-mail:angela.dogotari@maia.gov